

[Miljøministeren]

og jeg er på grundlag af denne vurdering indstillet på at meddele virksomheden godkendelse til en forsøgsudsætning af gensplejsede sukkerroer i 1990 som ansøgt på en række nærmere præciserede vilkår.

Udsætningsbestemmelsen i genteknologiloven afspejler den særlige opmærksomhed, som både videnskabeligt og i befolkningen har været rettet mod udsætning af gensplejsede organismer i miljø og natur såvel i Danmark som i udlandet. Den tidligere miljøminister gav derfor ved lovens vedtagelse tilsagn om en redegørelse til Folketinget, inden den første tilladelse til udsætning blev givet.

3. Ansøgning fra De Danske Sukkerfabrikker

Formålet med ansøgningen fra De Danske Sukkerfabrikker er at få tilladelse til forsøgsudsætning af gensplejsede sukkerroer, således at det kan vurderes, hvorvidt gensplejsede sukkerroer kan indgå i og forbedre firmaets nuværende forædlingsprogrammer.

De Danske Sukkerfabrikker vil ved gensplejsning indsætte arvemateriale, der gør sukkerroer resistente over for enten ukrudtsmidlet glyphosat (handelsnavn Roundup) eller virus sygdommen Rhizomania. Ud over dette bliver der indført andet arvemateriale, der sørger for, at ovennævnte arvematerialer fungerer i sukkerroer.

De Danske Sukkerfabrikker ansøgte i første omgang om tilladelse til at udsætte sukkerroer, der ikke skal blomstre på marken. Hvis der dannes blomsterstængler hos nogle af planterne, fjernes disse inden blomstring. Herved forhindres spredning af pollen og frø. De Danske Sukkerfabrikker har senere ønsket at udvide ansøgningen, således at der også skal udsættes sukkerroer, som skal blomstre på marken. Disse planter vil dog under blomstring være overdækket af telte (parkrydsningstelte), således at spredning af pollen og frø også her forhindres.

4. Generelle principper for udsætning

På nuværende tidspunkt er der international enighed om at anvende 3 principper for vurdering af udsætningsforsøg. Disse er formuleret af OECD.

Det er for det første en trinvis udsætningsprocedure, således at den genteknologisk ændrede organisme først afprøves under fysisk in-

deslutning i drivhus eller laboratorium, dernæst frilandsforsøg på et begrænset areal og herefter afprøvning på et større areal, eventuelt udført på forskellige lokaliteter. Herefter kan den bruges i landbruget som almindelig afgrødeplante. For hvert af disse trin indsamles viden om den gensplejsede organisme, og det vurderes herudfra, om det er miljømæssigt forsvarligt at gå videre til næste trin.

Det er for det andet en sag-til-sag-vurdering, således at der foretages en konkret vurdering af de enkelte sager. Dette begrundes med den begrænsede viden, der foreligger vedrørende udsætning af gensplejsede organismer, hvilket på nuværende tidspunkt vanskeliggør generelle regler for vurdering af udsætningssager.

Det er for det tredje en inddragelse af den store viden, der allerede nu foreligger om ikke gensplejsede organismers påvirkning af sundhed og miljø, ved vurderingen af de konkrete udsætningsssager.

Herudover anbefaler OECD, at der igangsættes forskning, således at udsætningsforsøgene bedre kan følges og forudsiges.

5. Den trinvis fremgang i udsætningsforløbet

Med ansøgningen er De Danske Sukkerfabrikker i deres forskningsproces nået frem til en afprøvning af gensplejsede planter i frilandsforsøg på et begrænset areal. Inden disse frilandsforsøg kan gennemføres i 1990, har De Danske Sukkerfabrikker planlagt en række forsøg i 1989 under fysisk indeslutning i drivhus, laboratorium og vækstkamre. Der vil endvidere ske en afprøvning af teltenes evne til at tilbageholde pollen.

Forsøgene skal danne grundlag for sammenligninger mellem de gensplejsede og de oprindelige sukkerroer. Forsøgene skal vise, om de gensplejsede sukkerroer som følge af gensplejsningen har erhvervet egenskaber, som afgørende ændrer planternes morfologiske (udseendemæssige) og fysiologiske egenskaber og derigennem deres økologi. De indesluttede forsøg gennemføres både med vegetative (ukønnede) planter og med planter, som ved kuldebehandling bringes til at gennemleve en kønnet fase med blomstring og frøsætning.

På friland i 1990 har De Danske Sukkerfabrikker planlagt en udsætning af gensplejsede planter, som alene gennemlever en vegetativ fase, samt udsætning af et mindre antal planter,